

Dönem : 4
Toplantı : 3

MİLLET MECLİSİ S. Sayısı : 332

1543 Sayılı Genel Nüfus Yazımı Kanununun 1 nci ve 1587 Sayılı Nüfus Kanununun da 62 nci Maddesinin Değiştirilmesi Hakkında Kanun Tasarısı ve İçişleri Komisyonu Raporu (1/424)

T. C.

Başbakanlık

Kanunlar ve Kararlar Tetkik

Dairesi Başkanlığı

Sayı : 101-42/06228

11 . 3 . 1976

MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

İçişleri Bakanlığınca hazırlanan ve Türkiye Büyük Millet Meclisine arzı Bakanlar Kurulunca 2 . 3 . 1976 tarihinde kararlaştırılan «1543 sayılı Genel Nüfus Yazımı Kanununun 1 nci ve 1587 sayılı Nüfus Kanununun da 62 nci maddesinin değiştirilmesi hakkında kanun tasarısı» ve gerekçesi ilişik olarak sunulmuştur.

Gereğinin yapılmasını saygıyla arz ederim,

Süleyman Demirel
Başbakan

G E R E K Ç E

Memleketimizde genel bir nüfus yazımı 1320 - 1322 yıllarında yapılmış ve bugün yürürlükte olan nüfus kütükleri düzenlenmiştir. Nüfus kütüklerinin düzenlenmesinden sonra Birinci Dünya Savaşı ve Kurtuluş Savaşı gibi nedenlerle meydana gelen nüfus hareketleri ve yetmiş yıllık bir uygulama sırasında kütük defterlerinin eskimiş, yıpranmış ve yırtılmış olmaları nüfus kayıtlarını içinden çıkılmaz bir duruma getirmiştir. Vatandaşın şahsî hallerini kanıtlayan ve birçok hak ve yükümlülüklerin doğumuna esas olan nüfus kayıtlarının yukarıdaki nedenlerle okunmaması, yanlış veya eksik okunması ilgililer yönünden birçok zorluklar doğmasına ve bazen de haklarının kaybolmasına neden olduğu gibi, nüfus idareleri yönünden de iş hacminin artmasına ve zaman kaybına sebep olmaktadır. Bu sakıncaları ortadan kaldırmak ve kütükleri yeniden düzenlemek amacı ile Genel Nüfus Yazımı Kanunu hazırlanmış ve 24 . 2 . 1972 tarihinde kabul edilerek 9 . 3 . 1972 tarihinde yürürlüğe girmiştir.

1543 sayılı bu Kanun, yazımdan sonra aile kütüklerinin yeniden düzenlenmesinde mevcut nüfus kütük kayıtlarını esas almıştır. Bu durum kütüklerin yazım yapılmaksızın mevcut kayıtlara dayanarak yeniden düzenlenmesi ve bunun mümkün olmadığı hallerde yazım yapılmasının birçok sorunları ortadan kaldıracığı ve aynı zamanda tasarruf sağlaması yönünden daha uygun olacağı fikrini hâkim kılmıştır. Bu hususta Bakanlıkça da bir yönetmelik hazırlanarak uygulamaya konulmuştur. Bu nedenlerle 1543 sayılı Genel Nüfus Yazımı Kanununun 1 nci ve aile kütüklerinin tutulmasını genel bir nüfus yazımı yapılması şartına bağlamış olan. 1587 sayılı Nüfus Kanununun 62 nci maddesinin değiştirilmesi uygun görülmüş ve bu kanun tasarısı hazırlanmıştır.

MADDE GEREKÇELERİ

1. Tasarının birinci maddesi ile 1543 sayılı Genel Nüfus Yazımı Kanununun 1 nci maddesi değiştirilmektedir.

Söz konusu Kanunun 1 nci maddesinde Türkiye'de genel bir nüfus yazımı yapılması öngörülmektedir. Yukarıda da belirtildiği gibi nüfus aile kütüklerinin yeniden düzenlenmesinde mevcut kayıtların esas alınması ve bunun mümkün olmadığı hallerde yazım yapılması prensip olarak kabul edildiğinden madde, bu amacı sağlayacak şekilde değiştirilmiştir. Diğer taraftan kütüklerin yeniden düzenlenmesi sırasında kanunda belirtilen yöntem ve esaslar uygulanabileceği gibi maddeye ilâve edilen yeni bir fıkra ile de duruma ve yazımın kapsamına göre kanunda öngörülenlerin dışında tespit edilecek diğer esas ve usullerin de uygulanabilmesi kabul edilmektedir. Bu yoldan kütüklerin yenilenmesi sırasında ortaya çıkacak sorunların çözümünde İçişleri Bakanlığına gerekli tedbirleri alabilme ve pratik olduğu kadar amaca en uygun yöntemi tespit ve uygulama yetkisi verilmektedir.

2. Kanunun 2 nci maddesi ile de 1587 sayılı Kanunun 62 nci maddesi değiştirilmektedir.

9 . 3 . 1972 tarihinde yürürlüğe girmiş bulunan Genel Nüfus Yazımı Kanunu Türkiye'de genel bir yazım yapılmasını öngörmüş ve buna paralel olarak da 1587 sayılı Nüfus Kanununun 62 nci maddesinde nüfus aile kütüklerinin tutulmaya başlanması, genel bir nüfus yazımı yapılması koşuluna bağlanmıştır.

Oysa kütüklerin yeniden düzenlenmesinde yazım en son çare olarak kabul edilmiş ve bu tasarının 1 nci maddesiyle Genel Nüfus Yazımı Kanununun 1 nci maddesi bu istikamette değiştirilmiştir.

Bu nedenlerle 1 . 9 . 1974 tarihinde yürürlüğe girmiş olan Nüfus Kanununda getirilen sistem ve prensiplerin küll halinde uygulanabilmesi için bu maddenin de değiştirilmesi zorunlu görülmüştür.

Diğer maddeler, yürütme ve yürürlük tarihine ilişkin esasları tespit etmektedir.

İçişleri Komisyonu Raporu

Millet Meclisi
İçişleri Komisyonu
Esas No. : 1/424
Karar No. : 14

12 . 5 . 1976

Yüksek Başkanlığa

1543 sayılı Genel Nüfus Yazımı Kanununun 1 nci ve 1587 sayılı Nüfus Kanununun da 62 nci maddesinin değiştirilmesi hakkındaki kanun tasarısı, ilgili Bakanlık temsilcilerinin iştirakiyle Komisyonumuzda görüşüldü.

Tümü üzerinde yapılan müzakere neticesinde, gerekçede de belirtilmiş olduğu üzere, yazım yapılmaksızın mevcut kayıtlara dayanarak kütüklerin yeniden düzenlenmesinin, mümkün olmadığı takdirde de yazım yapılmasının tasarruf yönünden de daha uygun olacağı mülâhazasıyla hazırlanmış bulunan tasarı prensip itibarıyla komisyonumuzca da müspet mütalaa olunarak maddelerin müzakeresine geçilmiş ve maddeler hakkında yapılan görüşmeler sonunda, Hükümet metni benimsenerek tasarı aynen kabul edilmiştir.

Mevzuun lüzum ve ehemmiyeti, nazarı itibara alınarak tasarının öncelikle görüşülmesi temennisiyle işbu raporumuz Genel Kurulun tasvibine arz edilmek üzere Yüksek Başkanlığa sunulur.

Komisyon Başkanı
İçel
Hikmet Baloğlu

Başkanvekili
Konya
Şener Battal

Sözcü
Mardin
Talât Oğuz

Kâtip
Ağrı
Kerem Şahin

Adana
Hasan Cerit

Ankara
Muammer Alici

Bursa
Ali Elverdi

İstanbul
M. Kâzım Özeke

Kastamonu
Hilmi Öztürk

Kayseri
Hayrettin Nakiboğlu

Kırşehir
Memduh Erdemir

Konya
İsmet Büyükyaylacı

Trabzon
Ömer Çakıroğlu

HÜKÜMETİN TEKLİFİ

1543 Sayılı Genel Nüfus Yazımı Kanununun 1 nci ve 1587 Sayılı Nüfus Kanununun da 62 nci Maddesinin Değiştirilmesi Hakkında Kanun Tasarısı

MADDE 1. — 24 . 2 . 1972 tarihli ve 1543 sayılı Genel Nüfus Yazımı Kanununun 1 nci maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

«Madde 1. — Nüfus kütüklerini yeniden düzenlemek amacıyla gerekli görülen yerlerde nüfus yazımı yapılır.

Yazımın yapılacağı yer ve tarihler İçişleri Bakanlığınca tespit ve ilân olunur.

İçişleri Bakanlığı, kütüklerin yeniden düzenlenmesi sırasında bu Kanunda öngörülen veya ihtiyaca göre yönetmeliklerle tespit edeceği diğer usul ve esasları uygulamaya yetkilidir.»

MADDE 2. — 5 . 5 . 1972 tarihli ve 1587 sayılı Nüfus Kanununun 62 nci maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

«Madde 62. — Evlenen her erkeğe bir aile cüzdanı verilir. Her aile reisi aile cüzdanı almaya ve aile fertlerinin şahsî ve medenî hallerinde meydana gelen değişiklikler ile yeni doğan çocuklarını bu cüzdana işletmeye mecburdur.

Bu Kanunun yürürlüğe girmesinden önce evlenmiş olanlar istedikleri takdirde nüfus idarelerince kendilerine bir aile cüzdanı verilir.»

İÇİŞLERİ KOMİSYONUNUN KABUL ETTİĞİ METİN

1543 Sayılı Genel Nüfus Yazımı Kanununun 1 nci ve 1587 Sayılı Nüfus Kanununun da 62 nci Maddesinin Değiştirilmesi Hakkında Kanun Tasarısı

MADDE 1. — Tasarının 1 nci maddesi aynen kabul edilmiştir.

MADDE 2. — Tasarının 2 nci maddesi aynen kabul edilmiştir.

(Hükümetin teklifi)

MADDE 3. — Bu Kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

MADDE 4. — Bu Kanunu Bakanlar Kurulu yürütür.

2 . 3 . 1976

(İçişleri Komisyonunun kabul ettiği metin)

MADDE 3. — Tasarımın 3 nci maddesi aynen kabul edilmiştir.

MADDE 4. — Tasarımın 4 nci maddesi aynen kabul edilmiştir.

Başbakan <i>S. Demirel</i>	Devlet Bakanı Başbakan Yardımcısı <i>Prof. Dr. N. Erbakan</i>	Devlet Bakanı Başbakan Yardımcısı <i>Prof. Dr. T. Feyzioğlu</i>	Devlet Bakanı Başbakan Yardımcısı <i>A. Türkeş</i>
Devlet Bakanı <i>S. Öztürk</i>	Devlet Bakanı Y. <i>O. Asiltürk</i>	Devlet Bakanı <i>M. K. Erkovan</i>	Devlet Bakanı <i>G. Karaca</i>
Adalet Bakanı <i>İ. Müftüoğlu</i>	Millî Savunma Bakanı <i>F. Melen</i>	İçişleri Bakanı <i>O. Asiltürk</i>	Dışişleri Bakanı <i>İ. S. Çağlayangil</i>
Maliye Bakanı <i>Doç. Dr. Y. Ergenekon</i>	Millî Eğitim Bakanı <i>A. N. Erdem</i>	Bayındırlık Bakanı <i>F. Adak</i>	Ticaret Bakanı <i>H. Başol</i>
Sağ. ve Sos. Y. Bakanı <i>Dr. K. Demir</i>	Güm. ve Tekel Bakanı <i>O. Öztürk</i>	Gıda - Tar. ve Hay. Bakanı <i>K. Özal</i>	Ulaştırma Bakanı <i>N. Menteşe</i>
Çalışma Bakanı V. <i>İ. Müftüoğlu</i>	Sanayi ve Tek. Bakanı <i>A. Doğru</i>	En. ve Tab. Kay. Bakanı <i>S. Kılıç</i>	Turizm ve Tan. Bakanı <i>L. Tokoğlu</i>
İmar ve İskân Bakanı <i>N. Ok</i>	Köy İşleri Bakanı <i>V. Poyraz</i>	Orman Bakanı <i>T. Kapanlı</i>	Gençlik ve Spor Bakanı <i>A. Ş. Erek</i>
	Kültür Bakanı <i>R. Danışman</i>	Sosyal Güvenlik Bakanı <i>A. M. Ablum</i>	